

Obrázková kniha

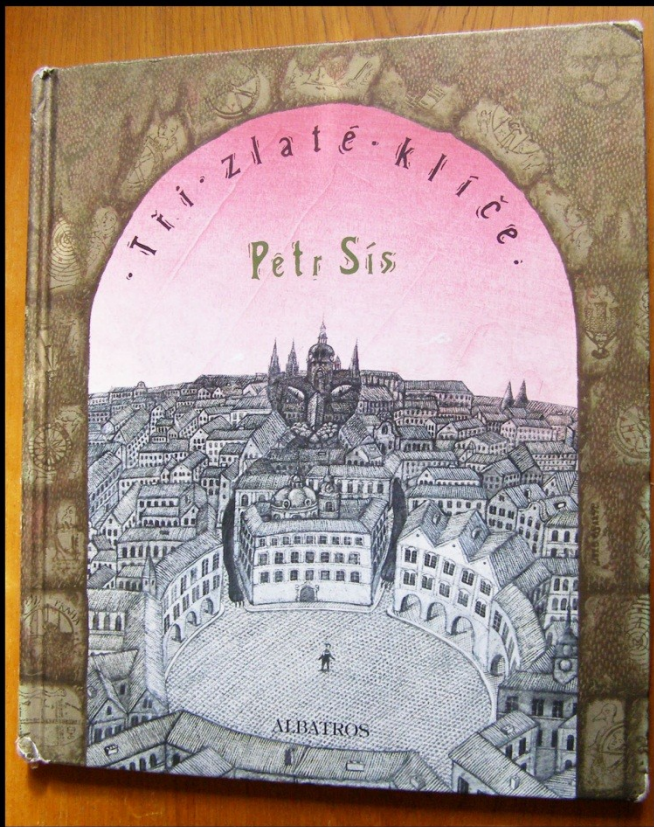
- autorská ilustrovaná kniha
- kniha zpravidla koncipovaná jedním autorem od začátku do konce, po stránce textové i výtvarné
- mohou být však i dva autoři, kteří úzce spolupracují (autor textu a autor ilustrací)
- tvůrce si knihu často upravuje i graficky, i když to není podmínkou, často dohlíží i na výrobní proces, vzniká tak jedinečný výtvarný a literární artefakt
- v ČR se na obrázkovou knihu zaměřují např. nakladatelství Meander, Baobab či Labyrint
- počátky ilustrované autorské knihy už v 50. letech 20. století, potom zejména v letech 60. Už typickou autorskou ilustrovanou knihou je v této době Zahrada Jiřího Trnky (1962, do filmové podoby převedena 1978)

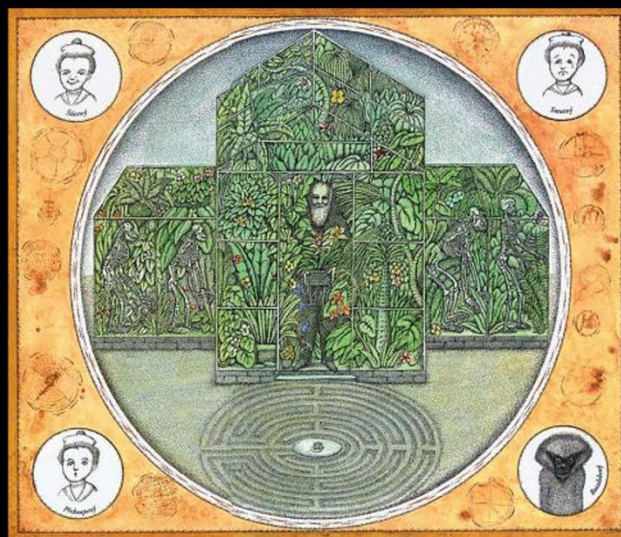
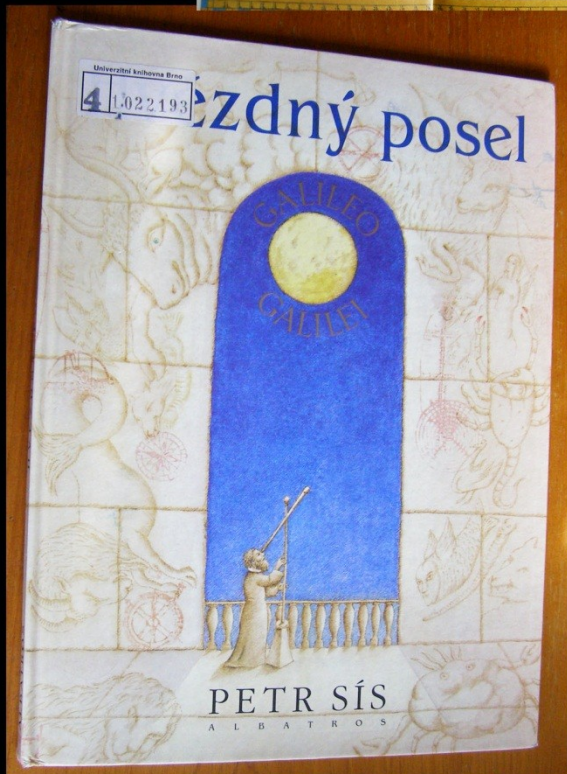

Petr Sís

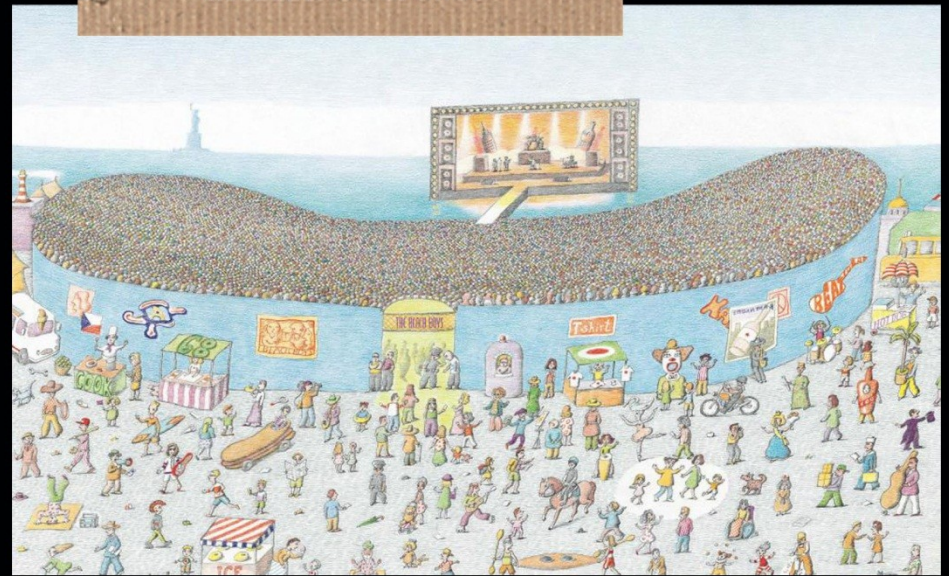
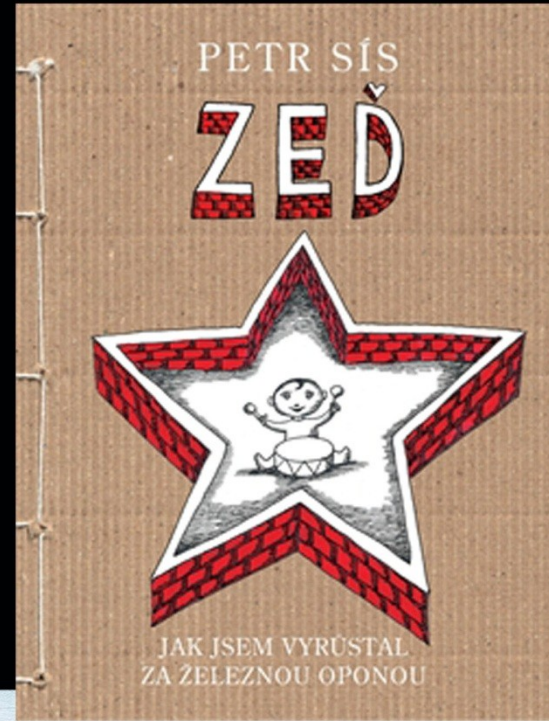
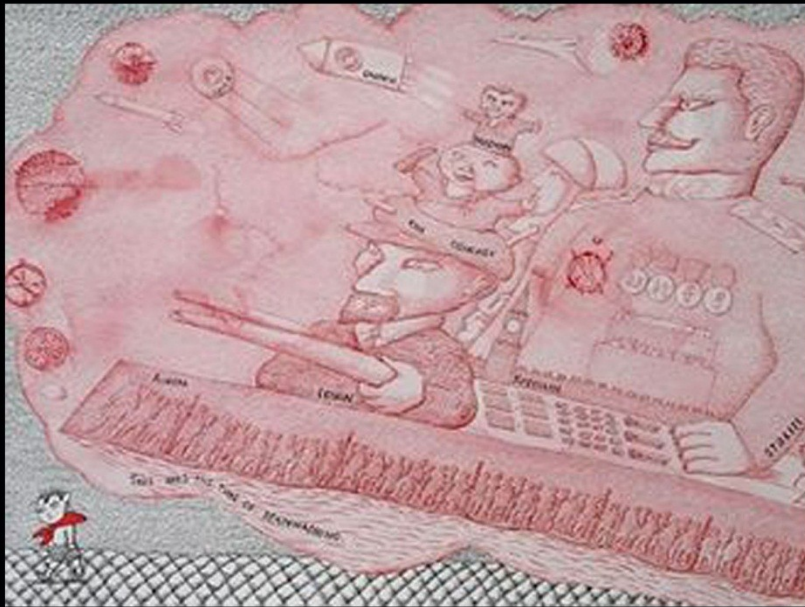

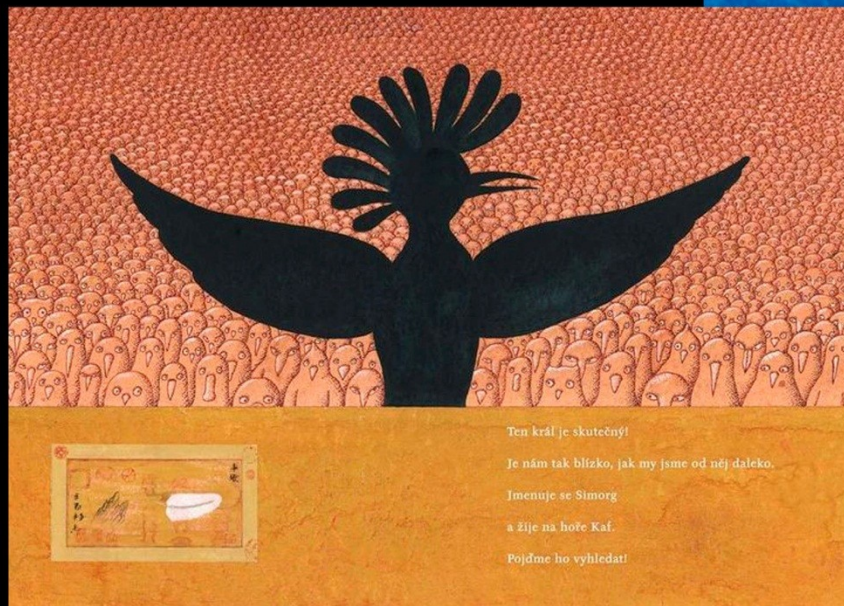
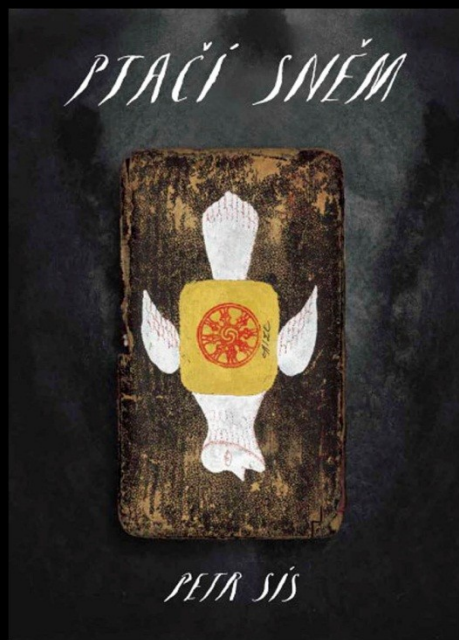
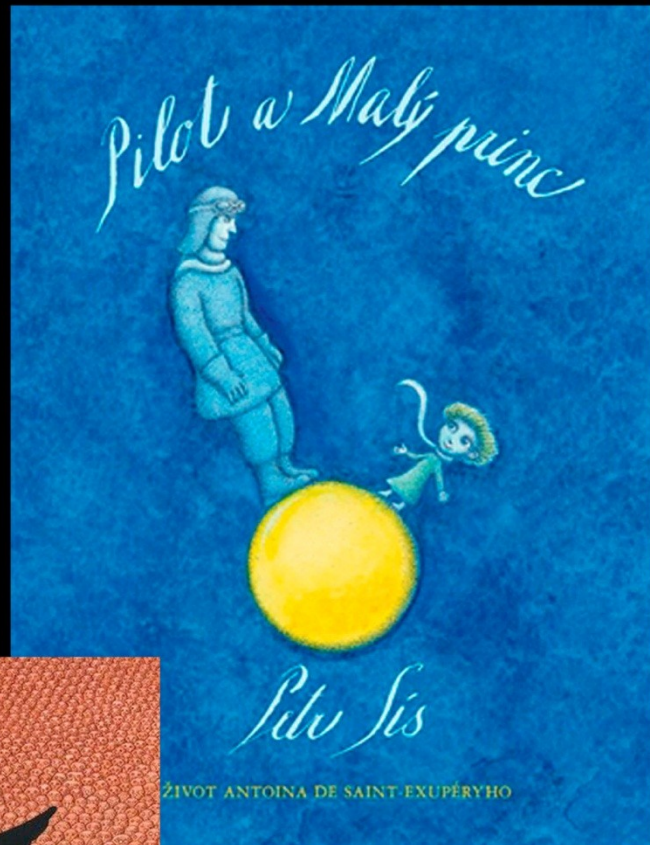
- nar. 1949
- prozaik, ilustrátor, filmař (animované snímky), grafik, malíř
- 1982 emigroval do USA, píše anglicky i česky
- ne vše v češtině vyšlo; anglická a česká verze se mnohdy výrazně liší
- např. Tři zlaté klíče (1995), Hvězdný posel (1996), Strom života (2004), Žeď: Jak jsem vyrůstal za železnou oponou (2007), Ptačí sněm (2011), Pilot a Malý princ (2014) aj.

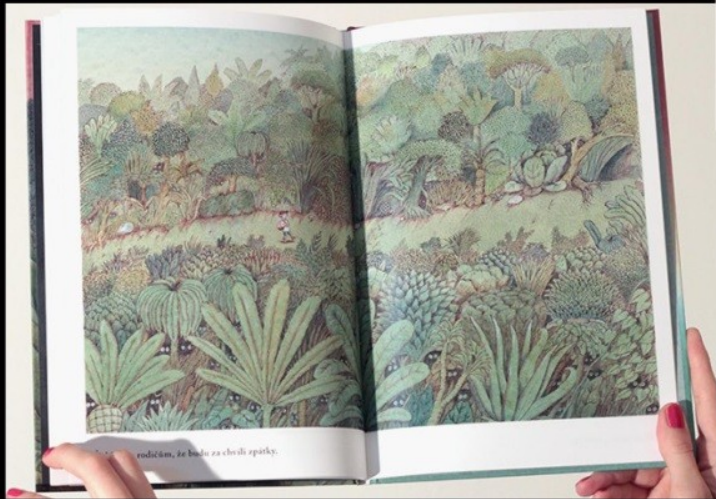
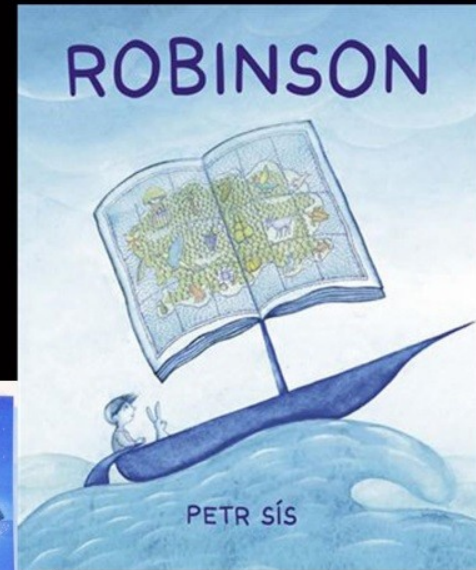
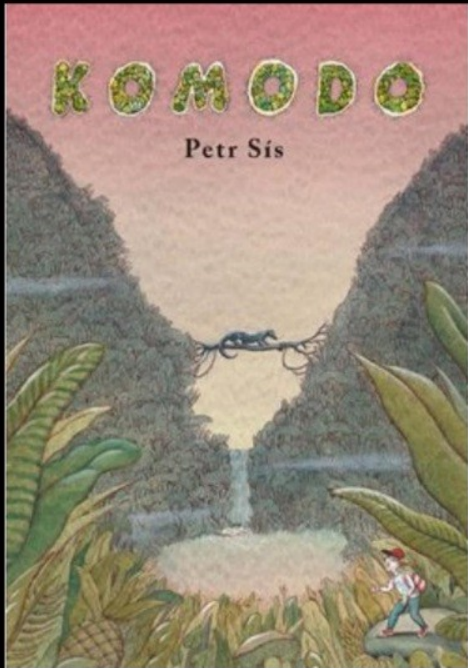

Strom života

Ten král je skutečný!
Je nám tak blízko, jak my jsme od něj daleko.
Imenujte se Simorg
a žije na hoře Kaf.
Pojďme ho vyhledat!

Pavel Čech

- nar. 1968
- původní povolání zámečnick a hasič, nyní výtvarník na volné noze
- např. O čertovi (2001), O zahradě (2005), O klíči (2007), Tajemství ostrova za prkennou ohradou (2009), Dědečkové (2011), Velké dobrodružství Pepíka Střechy (2013), Dobrodružství Rychlé Veverky (6 dílů, 2012-2015), Knížka pro dva (2015) aj.

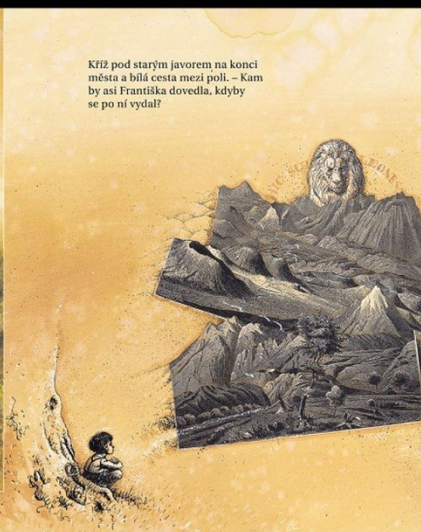
O ZAHRADĚ

Pavel Čech

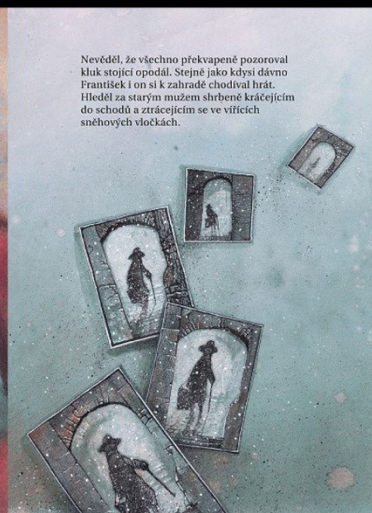
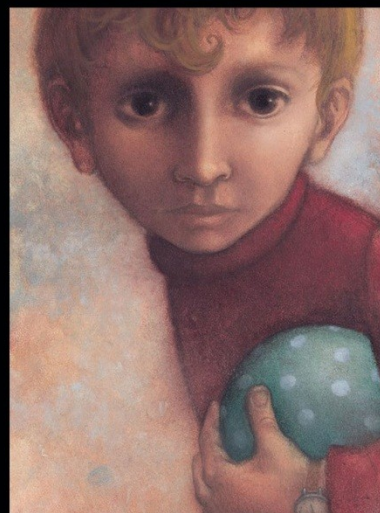
BRIO

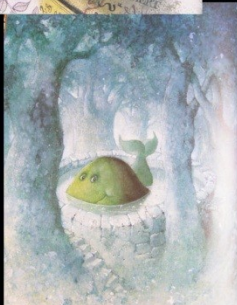
Jeho velká skleněná kulička.
Když se přes ni František podíval,
město se změnilo v zelenavý
podvodní svět.

Kříž pod starým javorem na konci
města a bílá cesta mezi poli. – Kam
by asi Františka dovedla, kdyby
se po ní vydal?

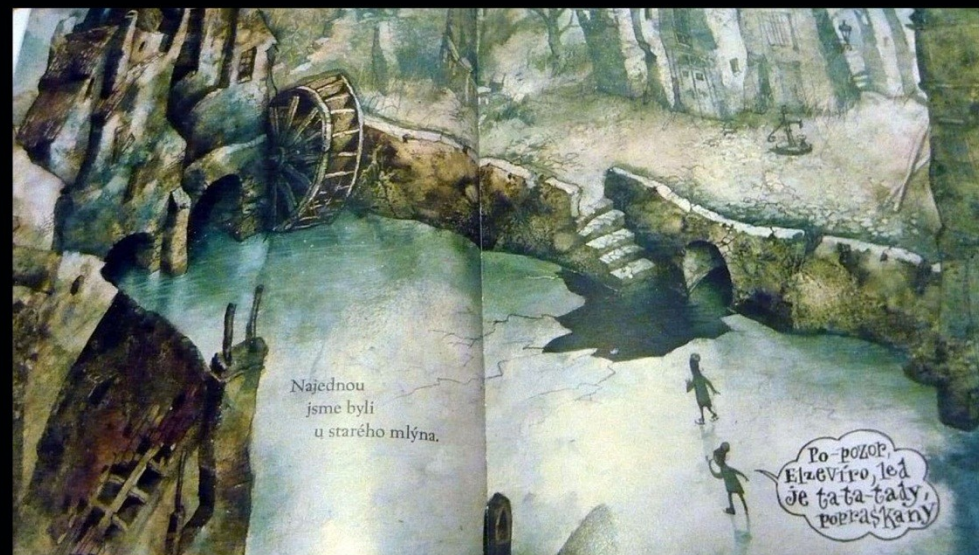
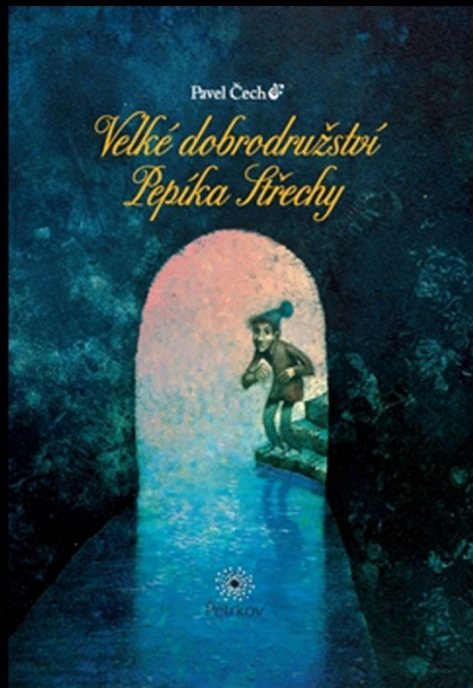

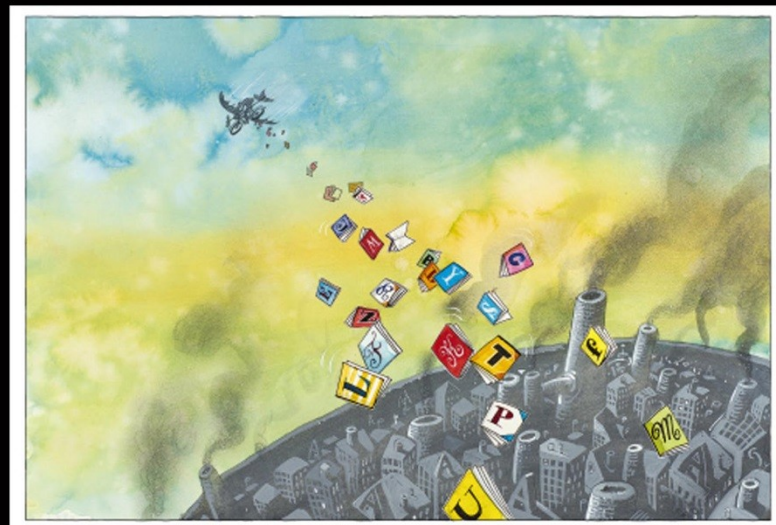
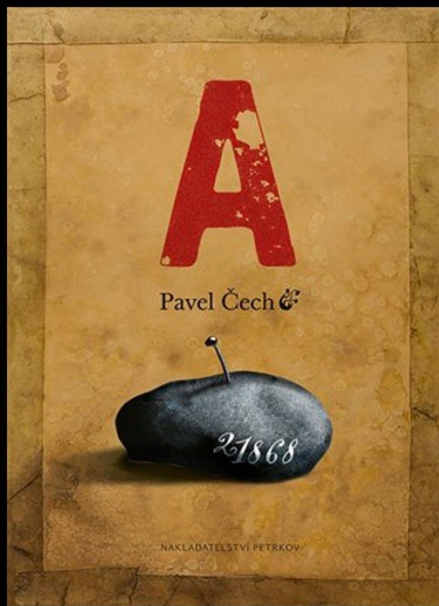
Nevěděl, že všechno překvapeně pozoroval
kluk stojící opodál. Stejně jako kdysi dávno
František i on si z zahrady choval brát.
Hleděl za starým mužem shrbeně kráčejícím
do schodů a ztrácejícím se ve vířících
sněhových vločkách.

Páni, ten musí být starý...
A jak je velký a těžký. Mohl by být
od toho strašidelného opuštěného domu
na konci města.

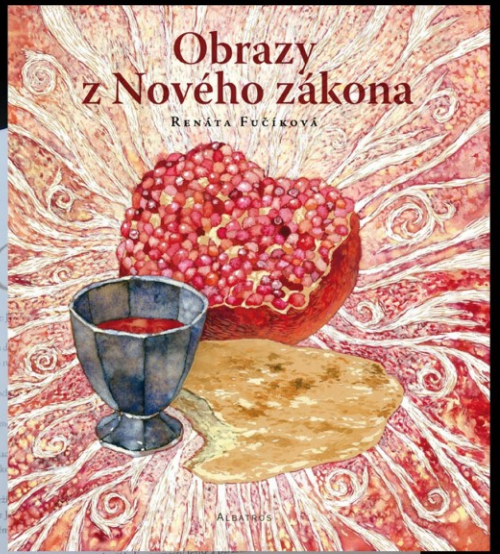
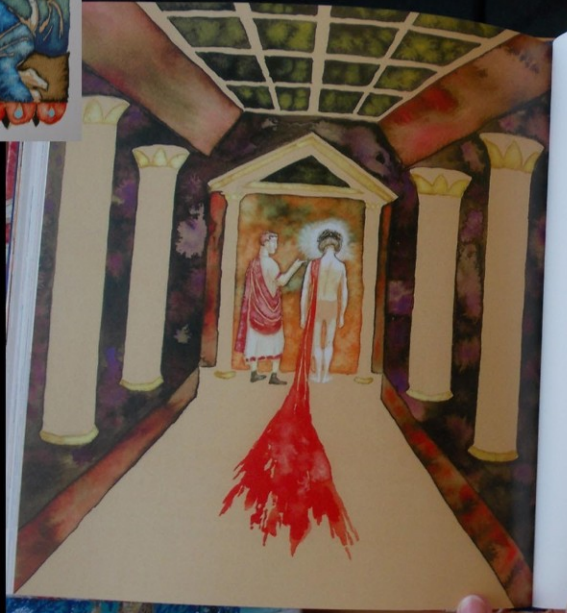

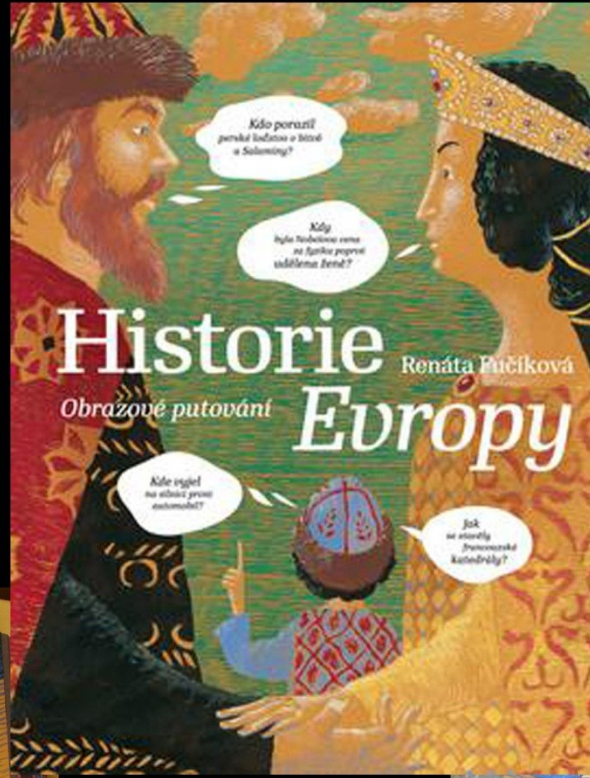
Renáta Fučíková

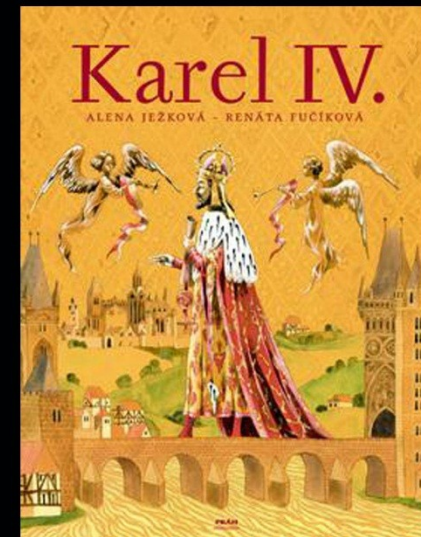
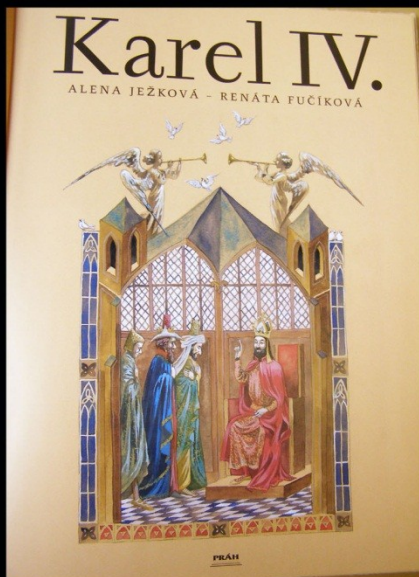

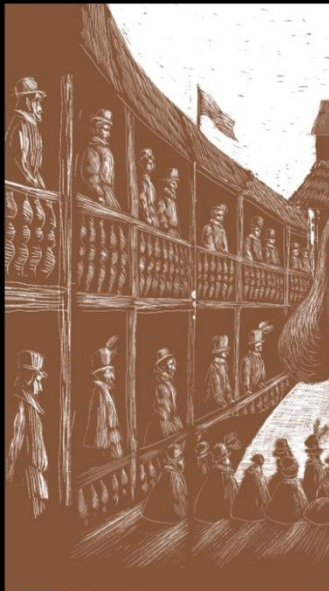
- nar. 1964
- malířka, ilustrátorka, tvůrkyně autorských obrázkových knih
- často knihy s historickou tematikou nebo biografie známých osobností
- např. Tomáš Garrigue Masaryk (2006), Jan Amos Komenský: Život v obrazech (2008), Historie Evropy: Obrazové putování (2011), Jakub a hvězdy (2014), Bible: Obrazy a vyprávění ze Starého a Nového zákona (2009), Karel IV. (2005), Karel a rytíři: Jak se stát dobrým králem (2016), Shakespeare (2016) aj.

Pak dal přivést oba vězňe, kteří byli v podobě jenou finského vojáka.
 „Čeká citi mirtiri vyzkouši a propušte o valich svatich jedneho vězni. Mam osvobodit Jelitě, valcho krále!“ řepal se mistodržitel jeruzalémského davu.
 „Ne! Ne! Propušt Barabáš!“ zakřičel dav.
 Piliť však galilejského učence nechali pipravit o život. Sčítě věřil, že se lidé nad Jelitěm odvoj.
 Dal ho proto jen bičovat.

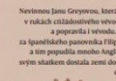

Když zemřel mladý Eduard VI.,
vévoda John Dudley prohlásil
na trůn namísto dcery
Jiřitky VIII. svého syna.
Mladická královna Jane Greyová
však vládla pouhých devět dní.
Devatenáct dní přelétla do Londýna
princezna Marie
v doprovodu dvou tisíc ochotníků
a chlapců ze vlády.

Po velké době byla odevržena, v životě
paměť měla cizově a manželské
historické vzhledu královské otce.
Není divu, že se chtěla pomstít
za všechno přiblížit. Anglický lid však kytul
na její straně, ale po několika týdnech vlády
ji začal říkat krávnice Marie.

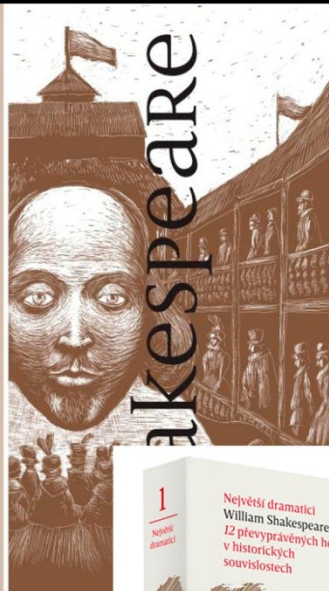
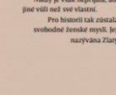
Nověnnou Jane Greyovou, která byla jen ložnou
v rukou císařského vévody, dala sestou
a popravila i vévodu. Pak se provdala
za španělského panovníka Filipa II.
a tím popoučila mnohou Angličany, protože
svým zvláště dostala zemi do podání
cizí vlády.

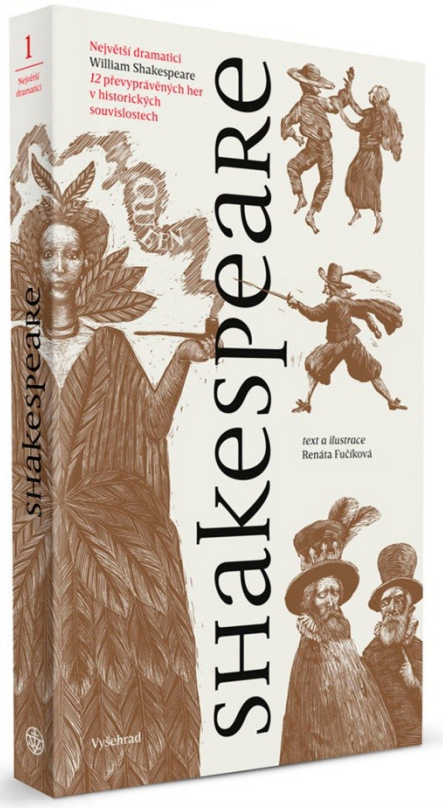
Alžběta sepančila děveč o nac
raději než své Marie, byla však
prozatím, praktičtější a vzdělanější.
Byla spíše a učila se z každé situace.
V neposlední řadě se stala vířivou
a se se jí vyplatilo. Krávnice Marie neměla
potomky, tak když zemřela,
měla Alžběta právo k trůnu vládnout.

Koronace Alžběty se konala
v lednu roku 1558. Mladá královna
dostala mnohou radě a slávu,
a to od lidí tak mocných zemí,
jako byla Španělsko nebo Francie.
Nikdy je však nepřijala, aby se nemohla podílet
pouze vůči své vlasti.
Pro krávnici tak zůstala zvláštním
vzhledem ženských myšlí, její vláda je slavná
nazývána Zlatým věkem Anglie.

Shakespeare

1
Novela
dramatická

Největší dramatici
William Shakespeare
12 převyprávěných her
v historických
souvislostech

SHAKESPEARE

Shakespeare

Všehrad

text a ilustrace
Renáta Fučíková

Renáta
Fučíková

Karel a rytíři

Jak se stát
dobrým králem

Milada Trnava

Lucenzio docela ztratil hlavu: studium af jde k čertu,
chce se co nejdřív oženit s tou plavovlasou kráskou.
Dostane nápad: jeho sluha Tranio je vzdělaný,
může se vydávat za Lucenzia a naoko se
dřívít Blance. Lucenzio mu navlékne svoje
panské šaty a sám si vezme osušený
Traniov kabát: z pána je rázem chudý učitel.
Tak se k Blance dostane mnohem blíž
než oba její vážení nápadníci.

Chlapík z Verony

Za Hortensiem, nápadníkem krásné Blanky, přijel
z Verony jeho přítel Petruccio. Hledá si v Padově nevěstu;
nemusí být moc krásná, spíš bohatá. Hortensio
se zarduje: jedna taková tu je, jenomže je hubatá,
nikdo jí nechce. To však Petruccia neodradí, hned chce
jí do jejího domu na namluvy.

Hortensio se k příteli připojí jako domácí učitel hudby,
v otrhaných šatech, s loutnou přes rameno. Cestou se
přátelě srazí s Hortensiovým sokem, vede s sebou
učitele poezie. Není to nikdo jiný než Lucenzio v převleku.

Než dojdou k Battistovu domu, doběhne je
přestrojený Tranio a smekne baret: „Pánové, kde najdu
dům Battisia Minoly? Jsem Lucenzio z Pisy a chci se
ucházet o ruku jeho dcery Blanky.“

„Už jsem se lekl, že si hodláte namlouvat Kateřinu,
to bych vás věru hnal!“ zadupe Petruccio.
„Nemůžu se dočkat, až ji poznám.“

Dračice a kohout

Dům pana Battisia má žlutou omítku a zelené oknice.
Z dlážděného dvora vedou schody do patra. Nahore,
v ložnici obou sester, se dnes rozléhá řvot a křik.

„Au! Nemačkej mi ruku!“
„Pustím tě, až mi odpovíš! Řekni, kterého chceš?
Bubřinu Hortensia, nebo páprdu Gremia?“ kroučí Kateřina
sestře ruku za zády. Ale Blanka nechce ani jednoho,
přece jí Kateřina nebude závidět ty ubožáky?!

Do ložnice vrhne otec, Kateřinu
okříkne. Blanku si přivine na prsa
a utírá jí slzy. Kateřina se zamračí:
Všichni jen Blanka, Biančička.
A co já? Kdo obejmě mě?

Lucie Seifertová

- nar. 1969
- malířka, grafička a prozaička
- uměleckonaučné, popularizační knihy
- humor
- např. Tajemné hrady a zámky království českého (2002), Tajemný Golem (2004), Pohádka o Bruncvíkovi (2012), Příběhy z tajemné Prahy (2015), Pohádka o praotci Čechovi a těch dalších (2016), Dějiny udatného českého národa a pár bezvýznamných světových událostí (2003), Pohádka o králi Karlovi (2012) aj.

... a doly.

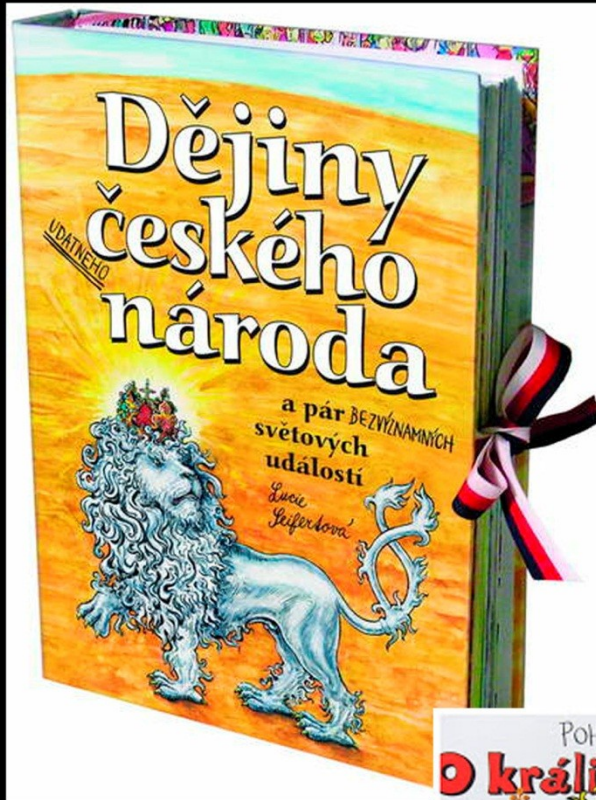
A Bruncvík se svým přítelem byli volní.

Bruncvík se lvem se skamarádili.

A Bruncvík si konečně mohl do svého znaku namalovat lva.

Karel také často bojoval v bitvách.

Stal se tím nejšestým králem, kterého měli všichni rádi.

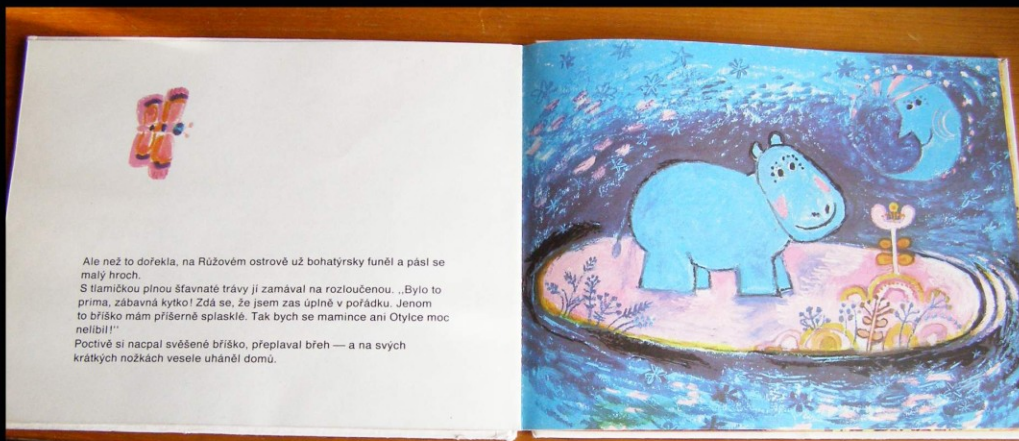
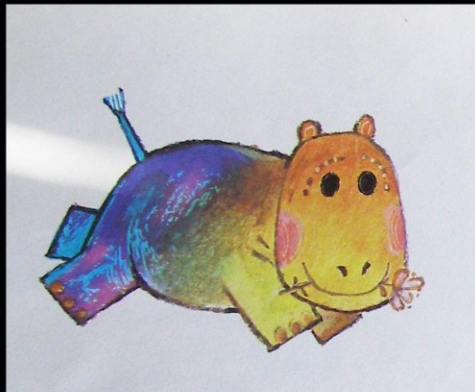
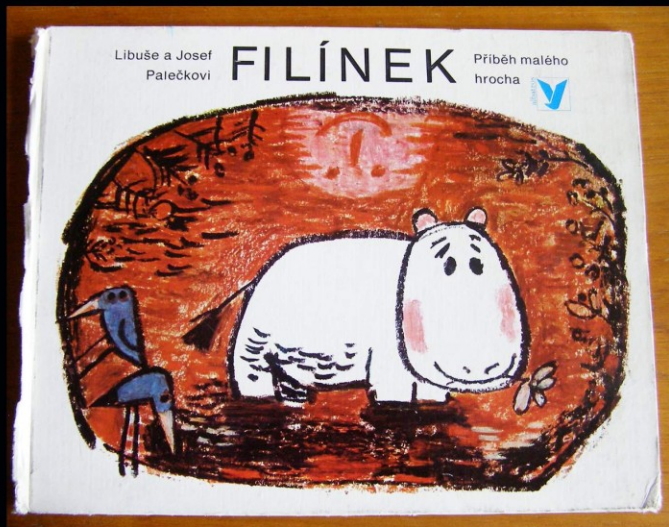
Libuše Palečková

- nar. 1937
- režisérka, scénáristka, básnířka, autorka knížek pro děti
- spolu s manželem vytváří obrázkové knihy
- např. Hroch Filínek (1975), O malém tygrovi (1985), Dárek (2000), Kdo je kdo? Aneb CESTA, cestička... (2009)

Josef Paleček

- nar. 1932
- malíř, scénograf, přední český ilustrátor, grafik, výtvarník animovaných filmů
- knihy s jeho ilustracemi vyšly v 29 zemích světa, mnoho ocenění

DÁREK

Universitní knihovna Brno

1.081205

LIBUŠE PALEČKOVÁ

JOSEF PALEČEK

POPOKATEPETL

„Mati, bulíček! Něco tu pro tebe mám,“
zavolal bulíček a poslal
mašličku bulíčkovi.
„Jsem kvasičelá dárek a jurtivo teď nakaj.“ řekla mašlička
madruku bulíčkovi, který novopodá atáns povstle.
„K čemu by mi byl dárek, když jsem zatoulaná?“ odvrtěl si
ustaralí. „K čemuž? Když jsem nepláblí z českého nářadí
A teď jsem se ke čemu strčil.“ Co se maseo hude.“

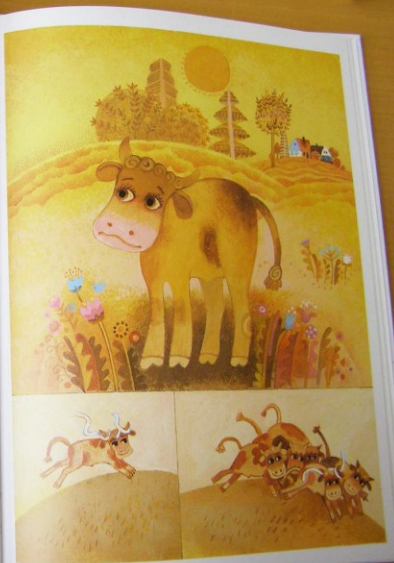
„Kupřív se porušilá nupka a jak řademe kvasičelá.“ řekla mašlička
madruku bulíčkovi. A bulíček roztylo nežní pospočetou.
„Když chceš být silný, masíš jít!“
„Jo jsem tuhle!“
„Když chceš být sám, masíš utíkat od svého stáda.“
„Jenže to už jsem převedl.“ řukal bulíček.

A tu mu mašlička něco poplépala.
Masíto tu byl něco kvasičelá, protože bulíček celý poskál
a dal se do běhu.
Běžel rychleji a rychleji,
přes jeden kopeček,
přes druhý
a na vrcholku třetího kopce bulík vyklíkl:
„També jsem, vidíte?“

Ke svému stádu hrnal takovým tryskem, že se mašlička
mláka co dítě jeho rohu.

„Má milá mašličko, už nepsem zatoulaná.“ řekl věčně bulík.
„Jítka je dopřívraťi kvasičelá!“
„Myslíš?“ Masíto tu ale ještě zřeznačet.“ rozařavala mašlička
a odvíjela se rychle z jeho rohu. „Děraj má, prosím, svíson!“

Nedávno rosta miada jablůnka.

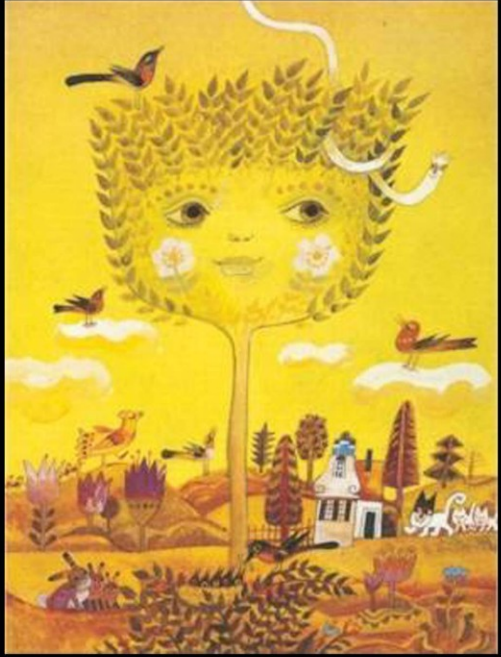
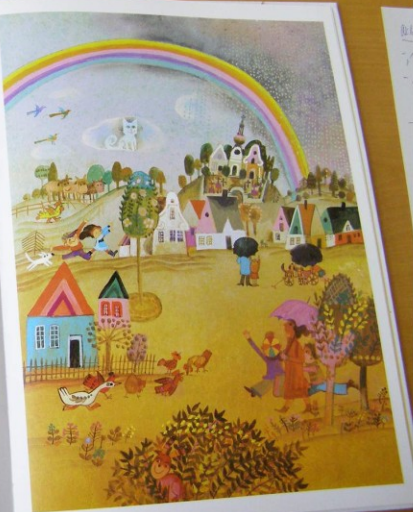

A mašlička, která si moc ráda vymýšlela,
pobíhala mašličku ze svého zábratí a řekla:
„Chápu bych, nebo že řeknu ráveky.“
Chápu a ještě podobná v dílních
a pak v pozadí.
Měla dá mašlička se duška země
a pak začít říct.
Běhala a rosta,
donařovala až do oblohy,
vychánila se na oblohu a spajala tak nebo se zemí...
Kouzlem dvanáct přelilo,
na druhé straně svidlo slunce -
A tak se to nagehdou stalo!

Duha zářila dlouho,
byla moc krásná a byla pro všechny.
Teprve když přestalo přšet, rozpýmala se.
Někte bylo zase modré.
Veronika se usmála do sluníčka...

Od té doby je duha pro všechny.
Stáčí upřít v její kouzlo
a přát si přání...

Libuše Palečková, Josef Paleček

Kdo je kdo?

aneb CESTA, cestička...

V noci tu přibyl nový obrázek.
Ještě ráno voněl novotou,
až barvy usotly
a potivly!

Panáček zamkl,
pročhl se,
trouhu se roztoupl v kolínkách – a hop!
Vykokol z rámečku.

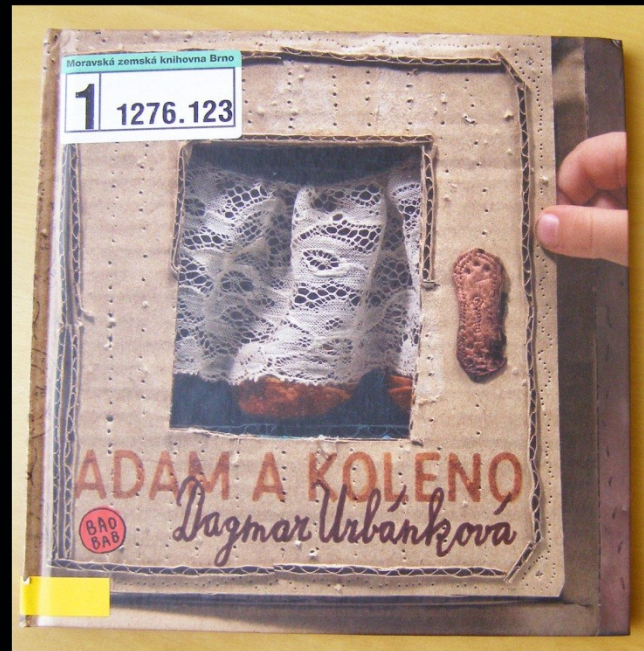
Dagmar Urbánková

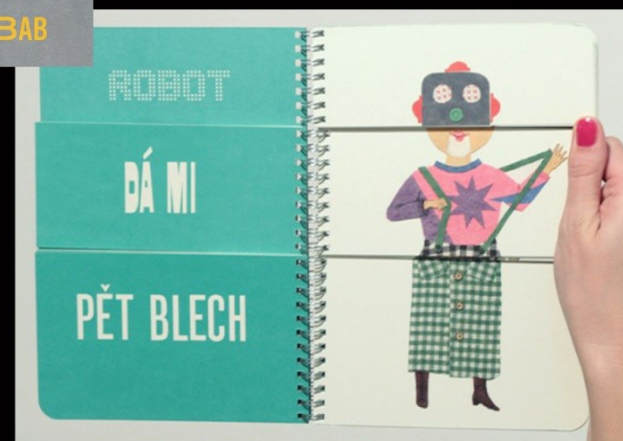
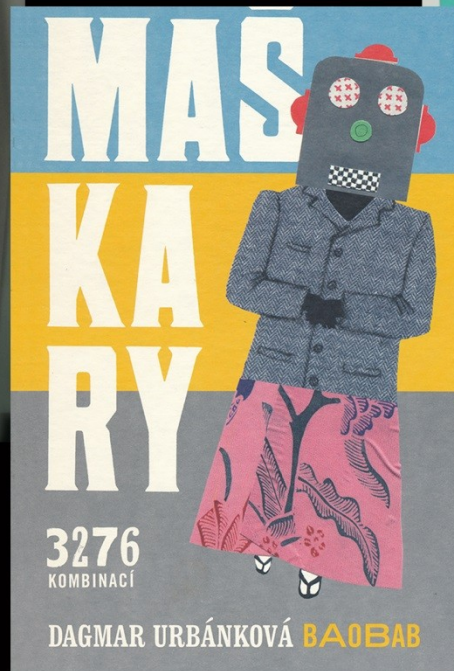
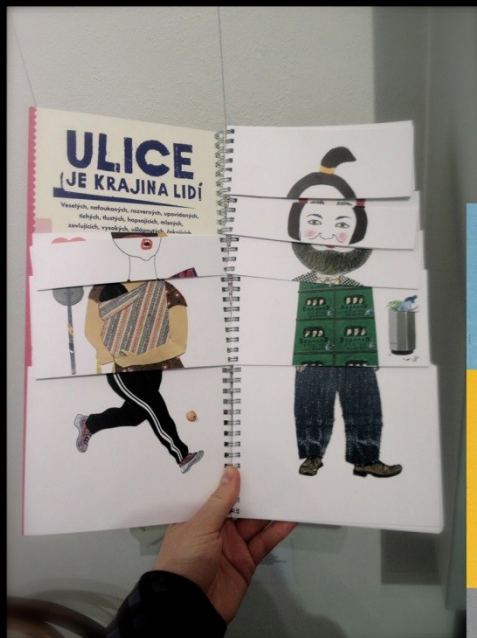
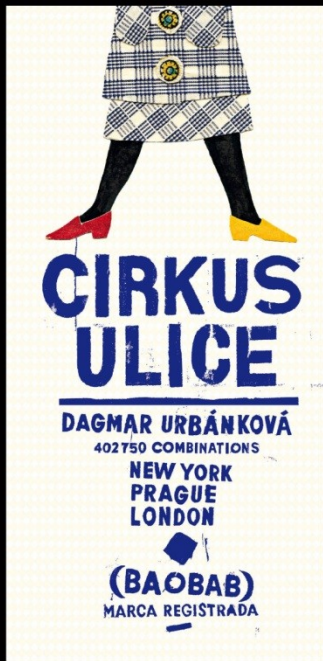
- nar. 1972
- prozaička, básnířka, výtvarnice
- věnuje se i loutkovému divadlu
- např. Byl jeden dům (2004), Adam a koleno (2007), Chlebová Lhota (2010) aj.

Dagmar Urbánková: Byl jeden dům

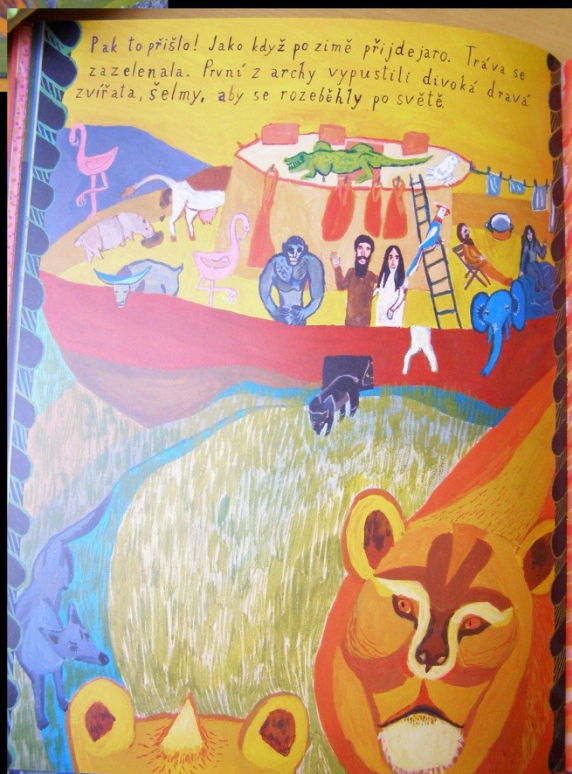
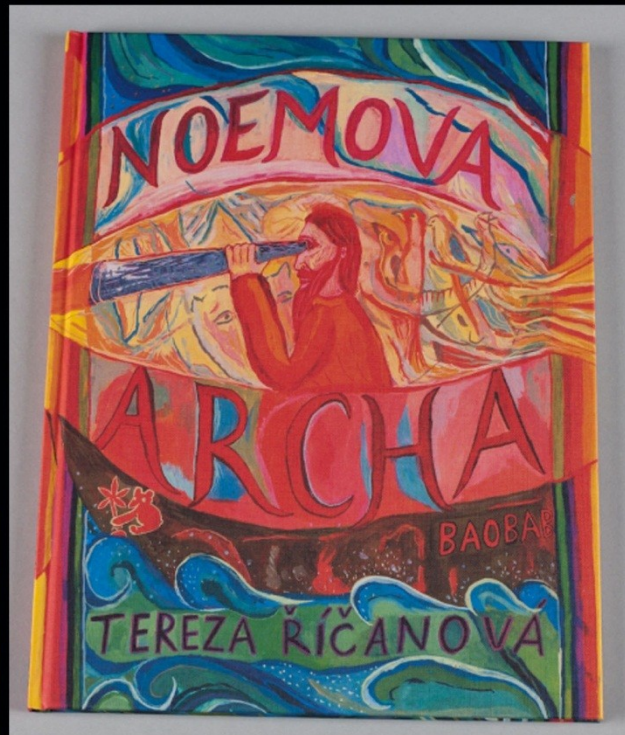

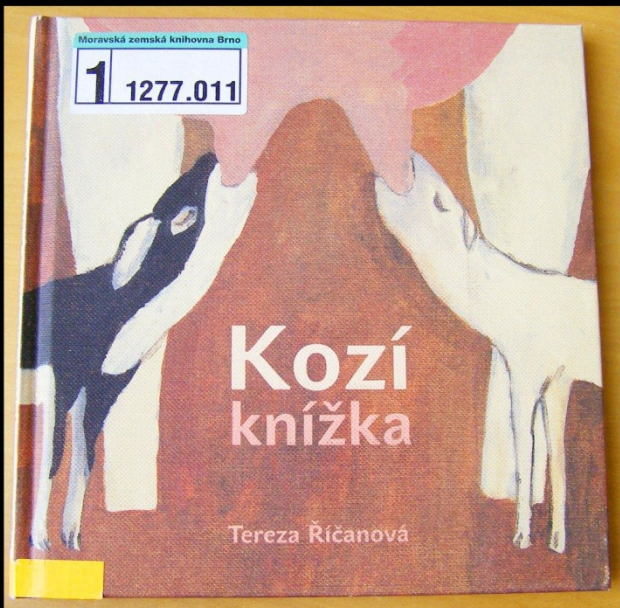

Tereza Říčanová

- nar. 1974
- grafička, malířka, prozaička
- např. Kozí knížka (2005), Vánoční knížka (2006), Noemova archa (2010), Velikonoční knížka (2012), Psí knížka (2014) aj.

V zimě kozy okusují to, co kouká ze sněhu, kůru stromů a hledají nahnilá jablka z podzimu. Každý den ráno a večer jim dáváme seno. Ve velkých mrazech rozbíjíme led na potůčku, aby mohly pít.

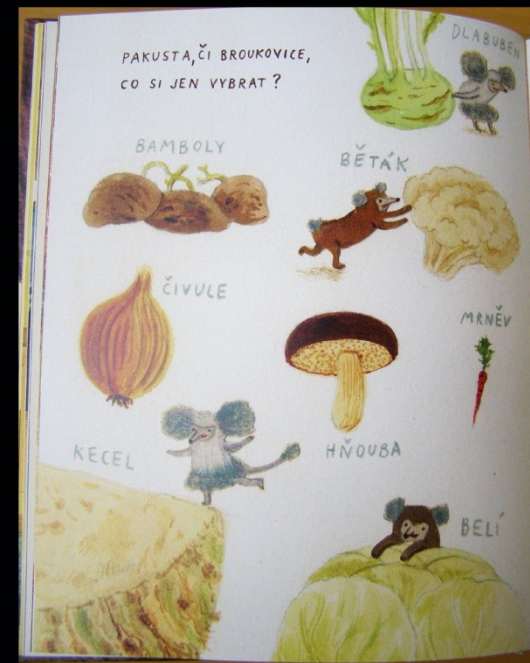
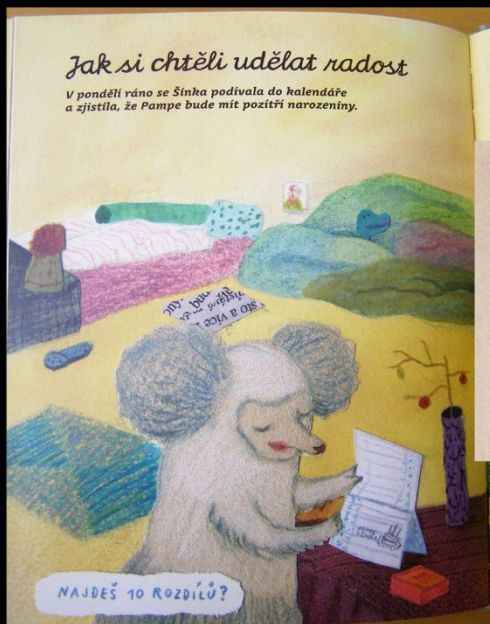
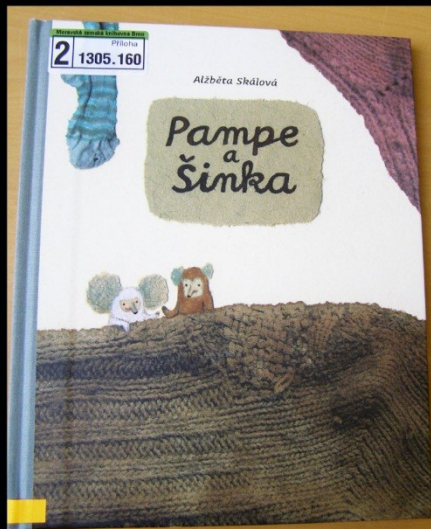

Alžběta Skálová

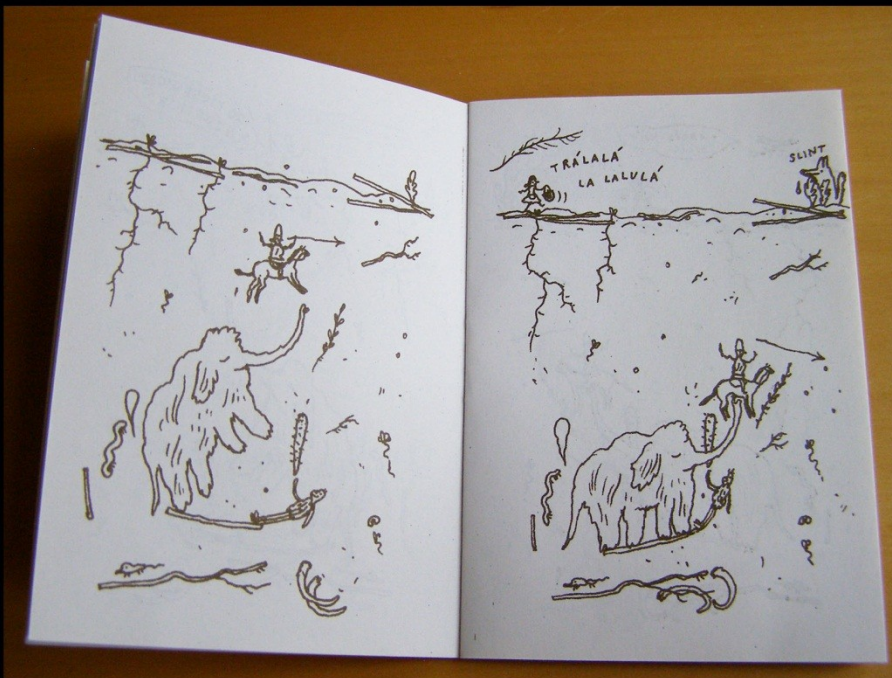

- nar. 1982
- prozaička, ilustrátorka, grafička
- např. Pampe a Šinka (2008), Pět' a medánek (2009), Cirkus Rašelié (2012) aj.

„Jsem Píza. Putuji tam, kde je i papížel.
Již můj prapředeček Peón, když se vracel z pole,
ulehl pod papížel a zdál se mu sen, kde najít zlato.
Praprapraděd Pápir založil papíželové plantáže
a stal se vynálezcem hmoty papíru, kterou vyráběl z papíželů.
Slavný prapraděd Papén vařil papíželové delikatesy
ve svém speciálním hrnci, zvaném Papénův.
Stal se vyhlášeným pochoutkářem.
Podle mého praděda Pažíže pojmenovali celé město,
kde založil továrnu na papíželé.“

Pěta medůnek

elžběta skálová

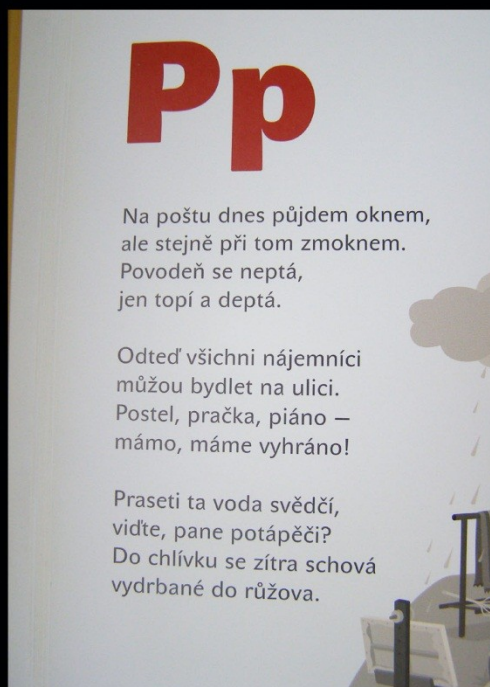
NEJKRÁSNEJŠÍ
KNIHA ROKU
2009

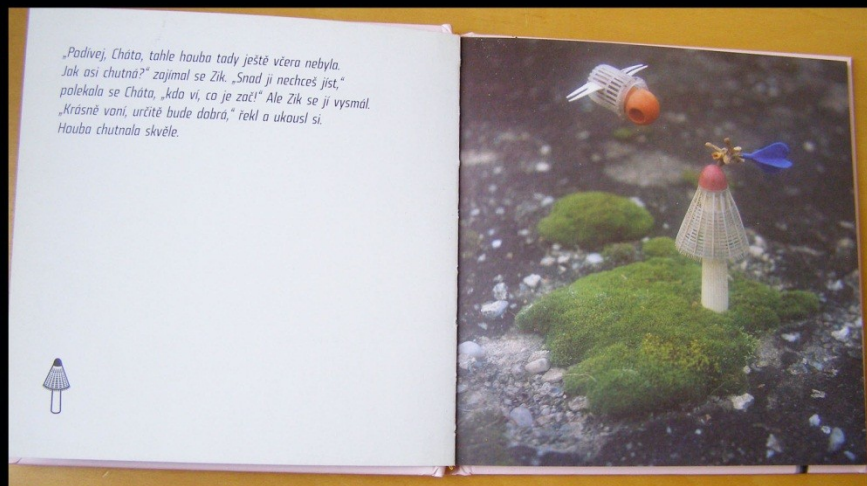
Petr Šmalec

- nar. 1974
- grafik, věnuje se krátkým filmům
- např. interaktivní kniha Šmalcova abeceda (výtvarník a spoluautor koncepce, 2005), Zik a Cháta (2008) aj.

Zik a Cháta byli dvě mouchy a byli to kamarádi. Onoho dne panovalo hrozné horko. Takové, že hubení komáři zůstali raději doma, aby na sluníčku nedostali úpal. Stébla trav šelestila v líném větru a Zik s Chátou jen tak poletovali a koukali, kde je co nového. Na kraji lesa je čekalo překvapení.

Milada Rezková

- nar. 1979
- spisovatelka spolupracující na autorských knihách s ilustrátorem Lukášem Urbánkem

Lukáš Urbánek

- nar. 1973
- zabývá se grafikou, ilustrováním a animací v TV

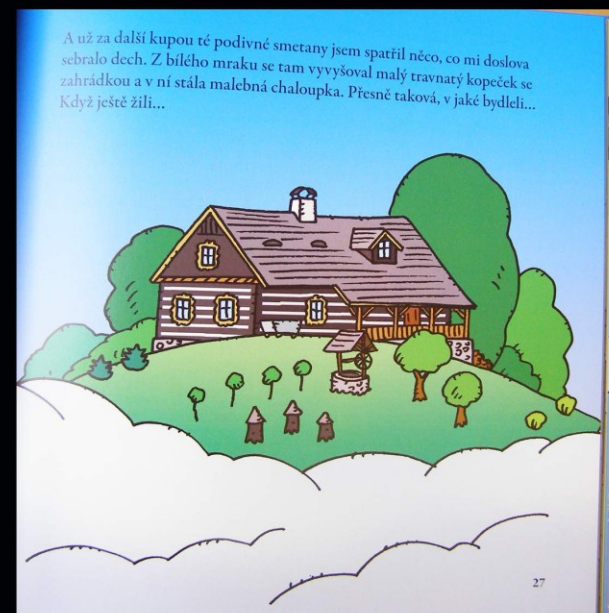
- společná díla např. Doktor Racek jede na prázdniny (2008), Doktor Racek na horách (2009), Babočky (2010), Hurá na kajak (2012) aj.

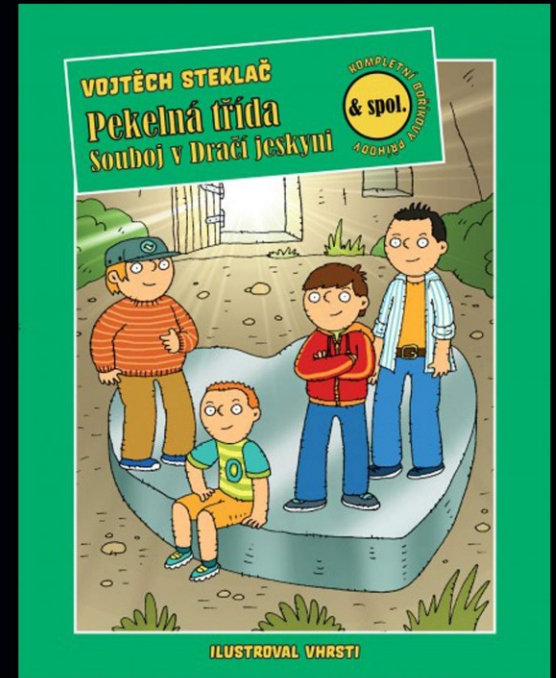
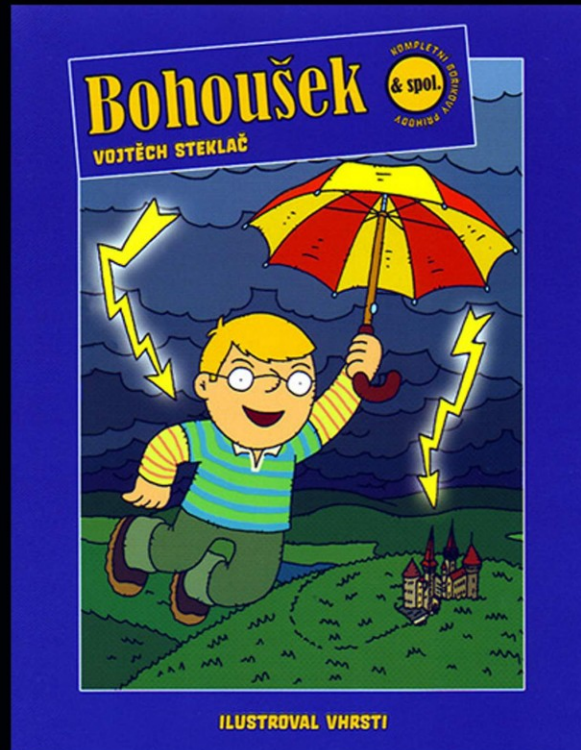
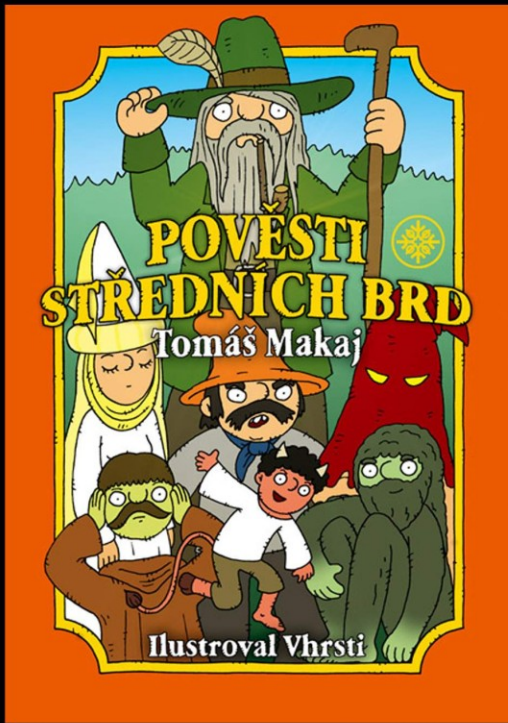

Vhrsti

- vl. jm. Vojtěch Jurík
- nar. 1975
- prozaik, výtvarník
- např. autorské knihy
Už se nebojím tmy (2007),
Prázdniny v nebi (2008), Tajemství
sněhových vloček (2011)
- ilustrátor, autor komiksů

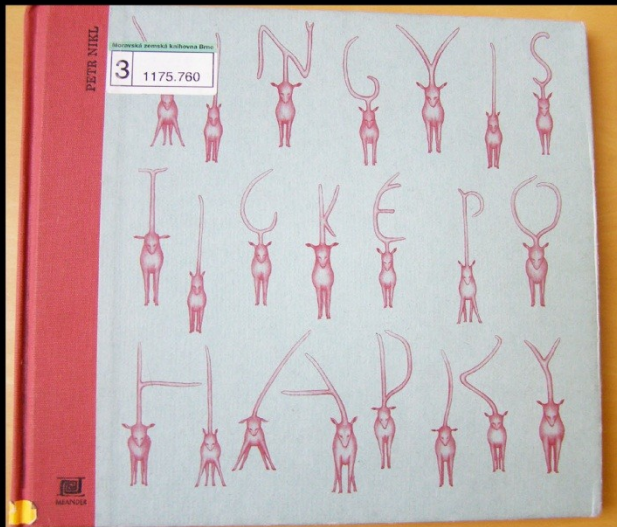

Petr Nikl

- nar. 1960
- prozaik, filmař, malíř a ilustrátor, grafik, performer, hudebník
- experimentátor, významná umělecká osobnost současnosti
- např. Pohádka o Rybitince (2001), O Rybabě a Mořské duši (2002), Lingvistické pohádky (2006), Záhádky (2007), Jělěňovití (2008), Přeshádky (2010), Žlutí lvi (2011), Divňáci z Ňjújorku (2012) aj.

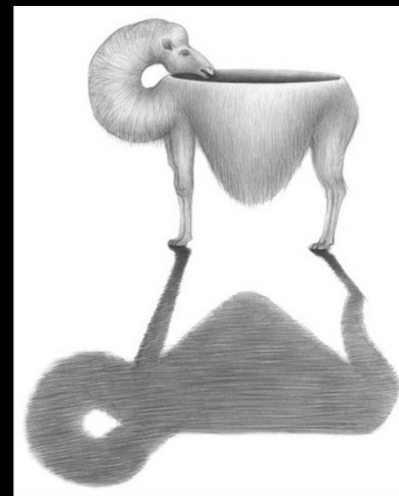
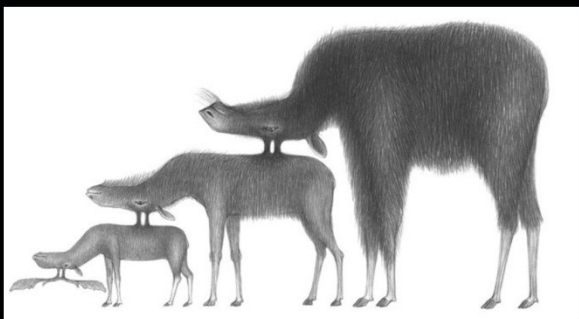
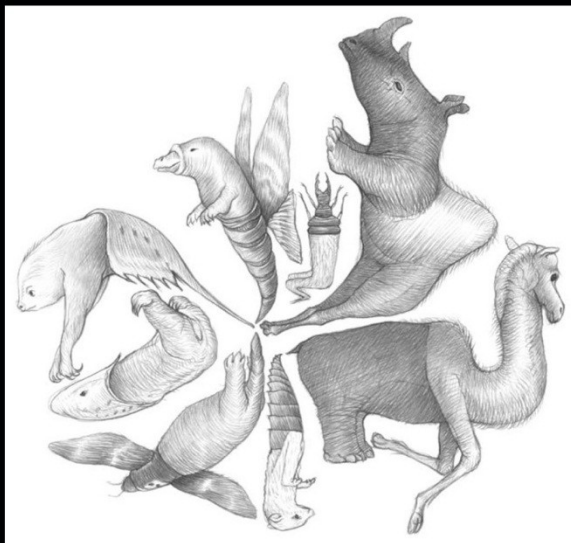
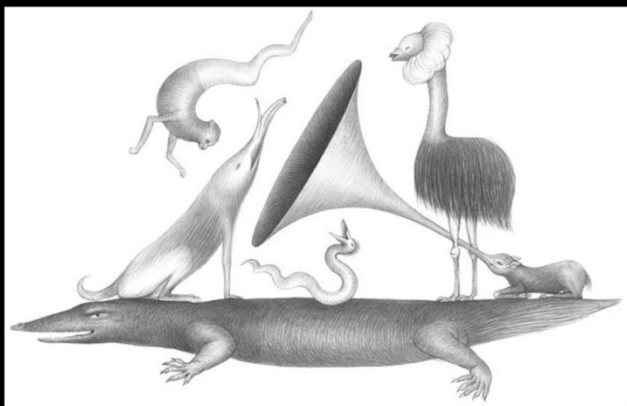

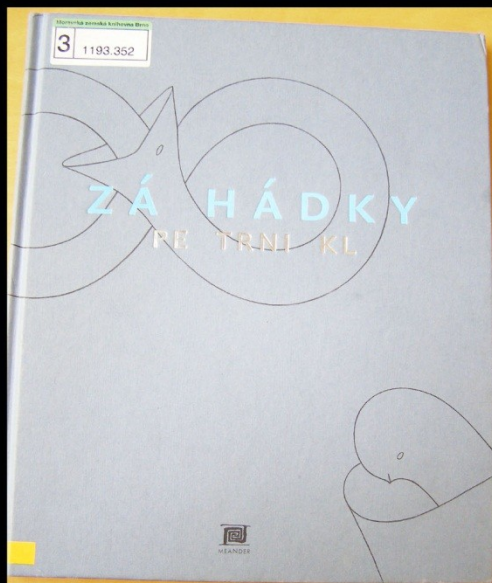
Záhadná pohádka

je

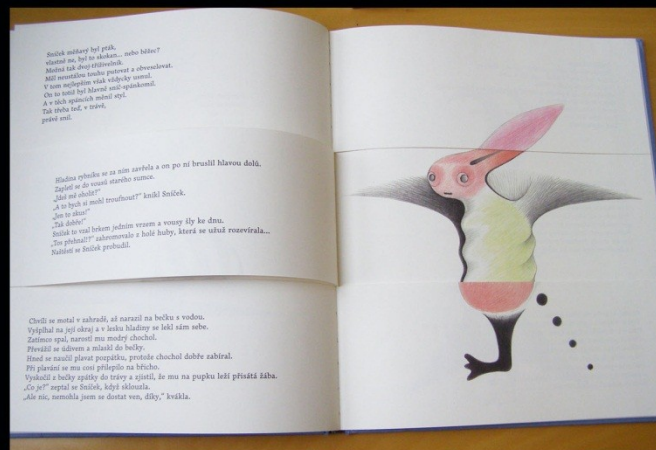
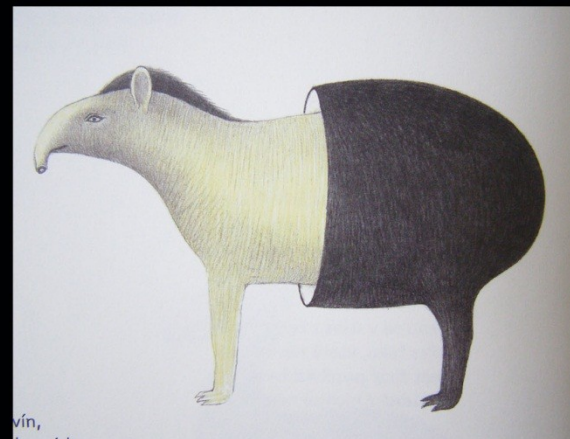
Když je málok zahradě zaháleno.

Zadím tajemstvím dýchající hvozd.
 V něm jen svít sov zná tmu skal a jen svít skal zná let sov.
 V něm jen stín můr zná zlomy průrv a jen stín průrv zná listy můr.
 Tam hluk larev srůstá a tichem lomů, tam lesk hvězd mží do tůně kun.
 Tam v létě létá babí pyl a v zimě krupě sněžný mech.
 Tam skrze mlhu vstává vjeř a pláštěm žlutí netopyři.
 Tam vánek mlčí vířím dochem a přitní stáří lesky ok.
 Tam opar vzlíná z hub a z žab a vlhce vrže hustý vřes.
 Tam šumí nebem shluky sluk a nárkem duní ticho dna.
 Tam žhne lív hlava pod hlohem, tam chladí se tiskne k bokům ryb.
 Tam dole klouže smrží pach a nahofe se vznášá duch.
 Tam objem obav objímá se v tajně lemání pastí skal.
 Tam v noci vrní tóny harf a přes den dutě zívá roh.
 Tam mok se tísni do všech škvír a skrývá v sobě zvláštní hmyz.
 Tam slad se lepí z vinných rév a šfává stěká po svazích.
 Tam vzduch se chvěje rejem much, ticho se míchá do předtuch.
 Tam slast i bolest slévá se a na travách se pase plyn.
 Tam stůž se třás žalem pum a ryší stesky vlaze zni.
 Tam apí sto zvířat v škulínkách a mdlý páv chodí o berlich...
 Ptáte se, kdy už se něco stane?
 To je právě tajemství...

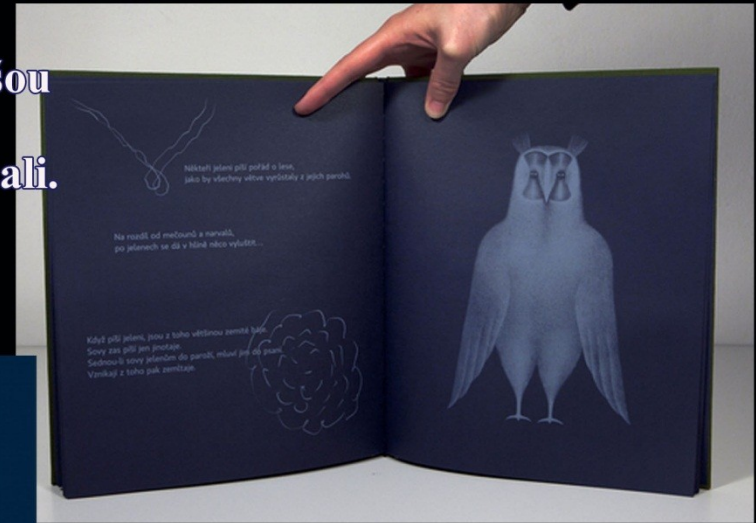
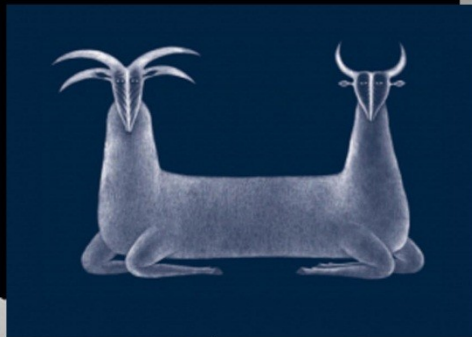
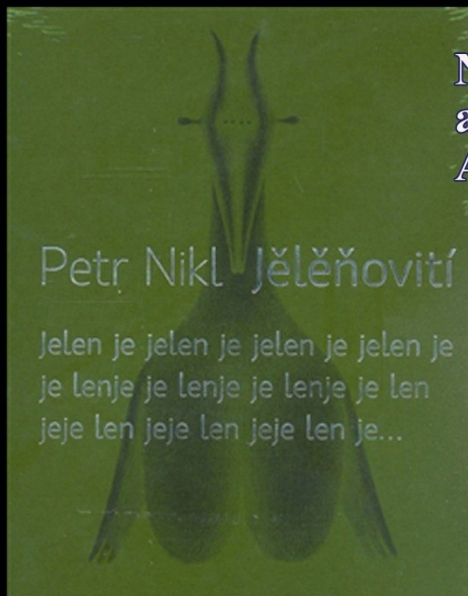
Ovce spásly pole s jetelem.
 Ovčáci ostříhali ovce.
 Holiči oholili vousy ovčákům.
 Všichni se pustily do holičů.
 Holiči se vyholili dohola,
 lehli si na jetelové pole a čekali,
 až to všechno zase doroste.

Vidíme-li klokana,
 z jehož kapsy vykukuje klokánek,
 je to v pořádku.
 Vidíme-li klokana,
 z jehož kapsy vykukuje myš,
 je to v pořádku.
 Vidíme-li klokana,
 z jehož kapsy vykukuje slon,
 i to je v pořádku.
 Musí to ale být klokán,
 jiné zvíře s kapsou si jen těžko představit!

Bylo jednou jedno krásné místo.
 Mohla se tu pást lama,
 ale nepřeskočila řeku.
 Mohl tu zaklíčit baobab,
 ale vítr ho sem nezavál.
 Mohlo se tu usadit hejno plameňáků,
 ale nenašli to tu.
 Mohla se tu vyhřívat lvice,
 ale ještě se nenarodila.
 To všechno teprve bude...

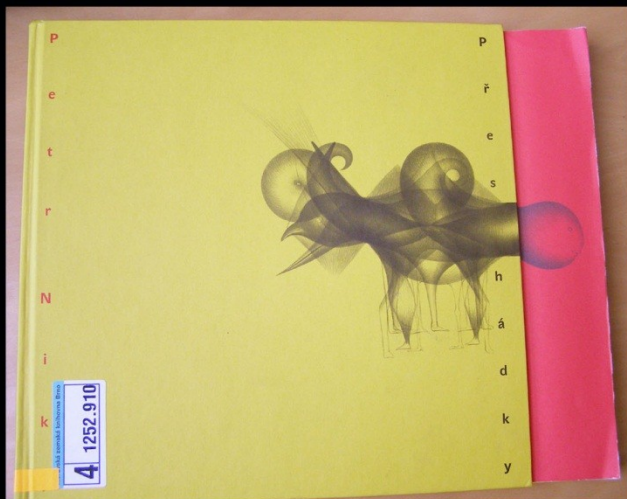
**Někteří jeleni se psaním propíšíou až do krtčích chodeb...
A potom zírají, co vlastně napsali.**

**Když to jelenům v psaní nejde,
jdou si zatroubit.**

**Když píší jeleni, jsou z toho většinou zeměká baje.
Sovy zas píší jen jinotaje.
Sednou-li sovy jelenům do parohů, mluví jim do psaní.
Vznikají z toho pak zemltaje.**

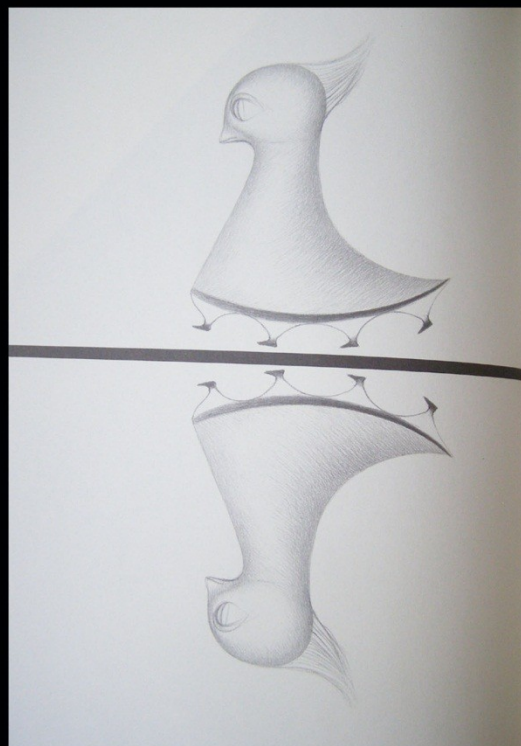

Vřustík

Vřustík šustí v ořeší,
ba je tam i Vřust!
Toho to moc netěší,
jak syn začal růst...

Vyžírá mu oříšky
rovnou před nose,
Vřustík roste do výšky
s velkým hlomozem...

Vřust se hrabe ve slupkách,
sotva najde kus,
Vřustík obrátil vše v prach
a zmizel jak šus...

Jde proti mně protinožec,
protíná mě nohama,
nabírá mě na své šlapky,
už mě nese horama...

Sám o rukou svižně kráčí,
balancuji na patách,
mezi námi blána moře,
mezi námi čirý prach!

Řapíkova věc

Řapík si s sebou vláčí cosi,
co je jen Řapíkova věc,
krmit to ničím moc nemusí,
nepotřebuje na to klec...

To, co si Řapík s sebou vláčí,
nepodobá se ničemu,
žádný popis na to nestačí,
není to v žádném seznamu...

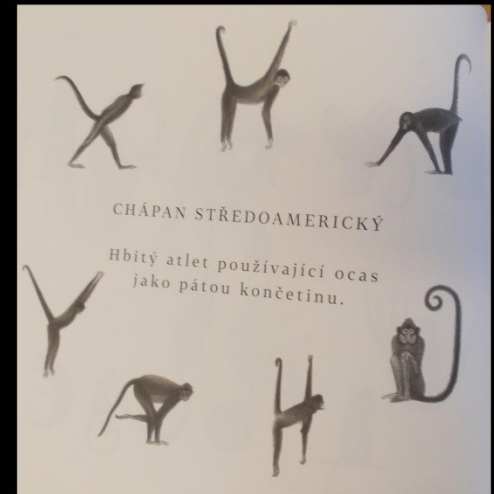
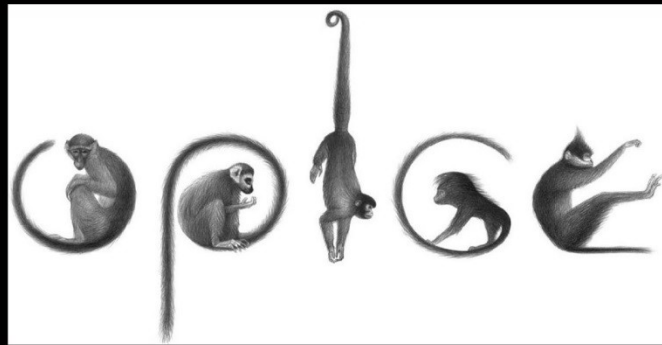
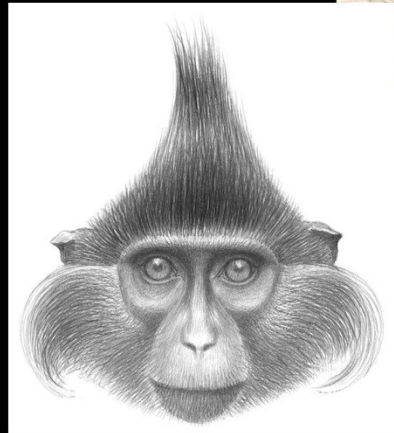
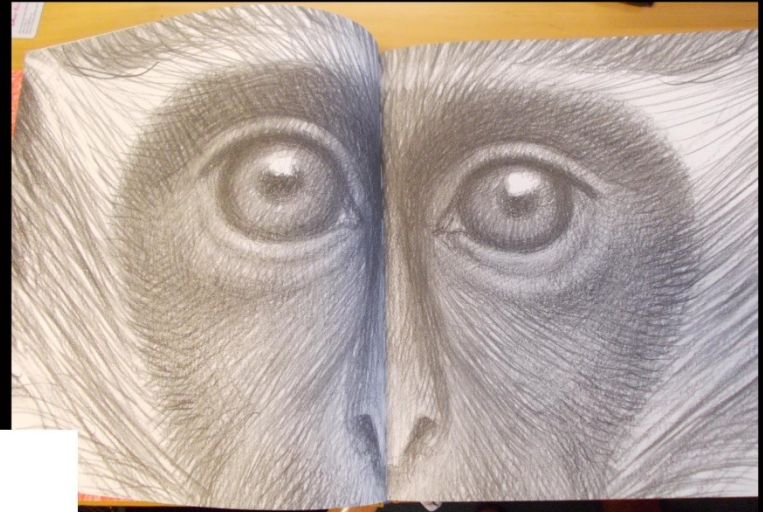
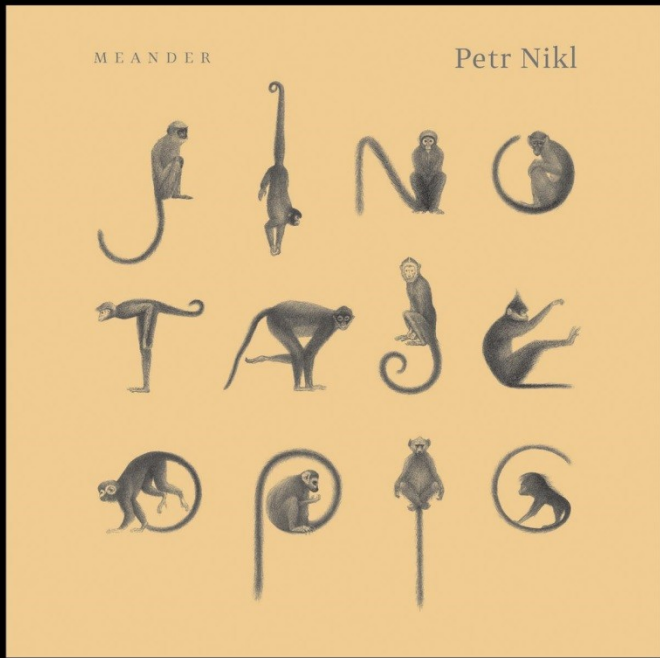
Co o tom faktu všichni známe,
aniž bychom se mohli splést,
je pořád dokola to samé –
že je to Řapíkova věc!

Nejhorší je, že nikdo neví,
kdo to ten Řapík vůbec je?
Už z toho začínám mít nervy!
Odkud se vzal a s čím to jde...!?

Autor se mění v pozorovatele, jenž projíždí na koloběžce městem a očima hltá neobyčejnost, kterou vidí všude kolem sebe. Niklova poezie je poezie okamžiku, letného pohledu, nevěřicně či pobaveně rozšířených očí. Ilustrace jsou vytvořené na základě fotografií, pořízených při projížďkách městem.

Z recenze Markéty Kittlové

Děkuji za pozornost!